

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/537/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414206664
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414206664.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. spoločnosťou Advocate s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. XX, XXX XX B. O., štátny občan SR, zast. spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 3.707,05 Eur s príslušenstvom, vedeného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 17672/14, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7Er/161/2014-30 zo dňa 30. decembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7Er/161/2014-30 zo dňa 30. decembra 2014 z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č. k. 7Er/161/2014-30 zo dňa 30. decembra 2014 vyhlásil exekúciu vedenú pod sp. zn. EX 17672/14 za neprípustnú a zastavil ju. Zároveň odložil exekúciu do nadobudnutia právoplatnosti uvedeného uznesenia. Na odôvodnenie uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava sp. zn. SR 00892/12 zo dňa 25.05.2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). S poukazom na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka okresný súd posúdil právny vzťah medzi oprávneným v právnom postavení veriteľa a povinným v právnom postavení dlžníka ako vzťah spotrebiteľský, nakoľko oprávnený pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ v zmysle ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a povinný vystupoval pri uzatváraní zmluvy v postavení spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že na uvedenom nemení nič to, že povinný si zobral úver na výkon povolania, keď ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetky zmluvné vzťahy. Klausula o aplikácii Obchodného zákonníka, či označenie zmluvy ako zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka nie je prekážkou ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. V posudzovanej veci okresný súd konštatoval, že rozhodcovská doložka je koncipovaná tak, že dáva na výber žalobcovi s tým, že podanie žaloby na všeobecnom súde sa považuje za rozvázovaciú podmienku ku vzťahu k rozhodcovskej doložke. Konštatoval, že napriek tomu, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka dáva možnosť na výber, kde podá žalobca žalobu, okresný súd vyjadril názor, že aj takto koncipovaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Požadovanú rovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy nie je spôsobilé zaručiť dojednanie obsiahnuté v rozhodcovskej doložke, ktoré právo výberu spôsobu riešenia sporu a aj subjektu majúceho vyriešiť prípadný spor účastníkov hmotnoprávneho vzťahu zveruje žalobcovi (iniciátorovi konania) a to tak, že tento si môže vybrať ako prejednanie a rozhodnutie sporu rozhodcom, tak i všeobecným súdom. Uviedol, že iniciovanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretické až nepravdepodobné, nakoľko okruh možných požiadaviek spotrebiteľa nespĺnených druhou zmluvnou stranou je na prvý pohľad v značnej miere obmedzený s tým, že do tohto okruhu nemožno zaradiť žalobu o zrušenie

rozhodcovského rozsudku, keďže to predpokladá prvotné prejednanie a tiež rozhodnutie sporu zvoleným rozhodcom. Vo svetle neprijateľnej zmluvnej podmienky sa javí už riziko, že spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými, v tomto prípade inak len dvoma, resp. tromi do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného zmluvným partnerom spotrebiteľa a už takáto možnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Okresný súd predmetnú rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako neprijateľnú aj z toho dôvodu, že bola koncipovaná tým spôsobom, že nebola medzi spotrebiteľom a dodávateľom osobitne (individuálne) dojednaná. Uviedol, že rozhodcovská doložka bola síce samostatne podpísaná, avšak bola vytlačená na formulári a odporca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Keďže bol obsah rozhodcovskej doložky dodávateľom vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Okresný súd zároveň poukázal aj na skutočnosť, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu, čo takisto oslabuje pozíciu spotrebiteľa. Vychádzajúc z takto koncipovanej rozhodcovskej doložky mal okresný súd za zrejmé, že oprávnený od počiatku sledoval riešenie prípadných sporov cestou rozhodcovského konania za účelom reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. V posudzovanej veci okresný súd záverom konštatoval, že formulácia rozhodcovskej doložky, resp. teda rozhodcovská doložka poskytujúca zmluvným stranám možnosť výberu orgánu majúceho vyriešiť spor vyplývajúci zo zmluvy a takto i spôsobu vyriešenia prípadného sporu nemožno považovať za také zmluvné dojednanie, ktoré je z pohľadu rešpektovania európskych i domácich štandardov ochrany spotrebiteľa k tomuto účastníkovi zmluvného vzťahu dostatočne šetrným. Uviedol, že dojednanie v takejto podobe vykazuje charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky a rovnako, že tu nebola platne založená ani právomoc rozhodcu na prejednanie vecí a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať aj náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky (čiže stať sa spôsobilým podkladom exekúcie alebo tiež exekučným titulom). Keďže rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju príslušnosť, a ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, je neprijateľnou a absolútne neplatnou, aj výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje zákonu a dobrým mravom. Exekučný titul vydaný na základe takejto doložky nemá legitimitu a je materiálne nevykonateľný. Okresný súd preto v súlade s ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, resp. ust. § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil.

V súlade s vykonaným dokazovaním a už uvedenými závermi, okresný súd povolil odklad exekúcie v zmysle citovaného ust. § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, keďže existuje predpoklad, že na základe zákonom stanovených skutočností dôjde k právoplatnému zastaveniu exekúcie.

Proti rozhodnutiu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom napadol rozhodnutie okresného súdu. V odôvodnení odvolania uviedol, že okresný súd svojím postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s ust. § 237 písm. f) O. s. p. Rovnako oprávnený uviedol, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p.; rovnako že nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bolo potrebné uvedený návrh podať (v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. e) O. s. p.). Ďalej oprávnený v predmetnom odvolaní namietal skutočnosť, že súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle ust. 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p.; rovnako že súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a zároveň, že rozhodnutie súdu prvé stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.

Odvolateľ ďalej uviedol, že porušené bolo aj jeho právo na súdnu ochranu, keď okresný súd nenariadil pojednávanie napriek tomu, že zastavenie exekúcie vytvára prekážku rozhodnutej veci. Súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, pretože neumožnil účastníkom exekučného konania viesť kontradiktórne konanie, v ktorom by mohli uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom v súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky. Tiež namietol nedostatok právomoci exekučného súdu preskúmať exekučný titul a rozhodcovskú doložku, čím bola porušená fundamentálna zásada právneho štátu - zásadu legality. K takémuto revíznemu postupu došlo v situácii, keď už exekučný súd preskúmal súlad exekučného titulu so zákonom s výsledkom absolútnej nerozpornosti podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Všeobecný súd

konajúci z pozície exekučného súdu je v oblasti prieskumu rozhodnutia rozhodcovského súdu limitovaný ustanovením § 40 v spojení s ust. § 43 ZoRK a keďže mu neprináleží konať o zrušení rozhodcovského rozsudku, nemá zákonné oprávnenie umožňujúce zamedzenie účinkov rozhodcovského rozsudku. Takýto postup exekučného súdu zasahuje do práv a právneho postavenia oprávneného. Úspešný žalobca v rozhodcovskom konaní stráca vplyvom nahradenia opravného procesu indikovaného ust. § 40 a nasl. ZoRK revíznym postupom exekučného súdu všetky svoje justičné práva spojené s právom na súdnu ochranu a právom na spravodlivý súdny proces. Extenzívna interpretácia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, ako ju v danej veci uskutočnil exekučný súd, je v priamo rozpore s ústavným právom žalobcu (veriteľa) a domnieva sa tak, že je povinnosťou súdov v situácii, keď právny predpis dovoľuje dvojaký výklad (jeden ústavne konformný a jeden ústavne nekonformný) vykladať právny predpis spôsobom ústavne konformným. Právna úprava, ktorá umožňuje bez časového obmedzenia zasahovať do právoplatných rozhodnutí, ktoré zakladajú, rušia alebo menia práva alebo povinnosti individuálne určeným adresátom, je v materiálnom právnom štáte neakceptovateľná. ZoRK zámerne určuje lehotu, v ktorej je možné právny akt alebo jeho účinky právnou cestou napadnúť. Exekučný súd tak nebol oprávnený zaoberať sa skúmaním, či príslušné deklaratórne rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané v súlade s platnými predpismi. Exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako, ako s rozsudkom všeobecného súdu, v opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup na účastníkov konania. Pre prípad, že by sa súd nestotožnil s jeho argumentáciou k interpretácii ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, oprávnený navrhol, aby súd postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. prerušil konanie a podal Ústavnému súdu SR návrh na konanie o súlade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s čl. 1 Ústavy SR. Oprávnený ďalej namieta, že ust. § 45 ods. 2 ZoRK explicitne upravuje konanie bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov v rozhodcovskom konaní, nie však v rozsudku rozhodcovského súdu. Nie je z hľadiska princípu právnej istoty a princípu ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právnom poriadku možné, aby paralelne popri sebe existovali rovnocenné opravné mechanizmy zamerané na revíziu rozsudku rozhodcovského súdu. Povinný by sa tak mohol vždy spoliehať na revíziu vykonávanú exekučným súdom a bol by zbavený zákonného bremena tvrdenia, dôkazného bremena a zodpovednosti za prípadný neúspech v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku, pričom zároveň dochádza k vylúčeniu dvojštandardnosti konania. Oprávnený je pritom v konaní pred exekučným súdom výrazne v nevýhodnom postavení, pričom odlišné zaobchádzanie nemožno ospravedlniť jeho postavením obchodnej spoločnosti, pretože musí byť zachovaná zásada rovnosti účastníkov konania. Oprávnený preto tvrdí, že bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, lebo exekučný súd založil a odôvodnil svoje rozhodnutie bez toho, aby mal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu. Súdne konanie tak neprebiehalo v duchu práva na spravodlivý súdny proces s dodržaním zásady „rovnosti zbraní“. Oprávnený navyše namieta zdôvodnenie rozhodnutia súdu s poukazom na Smernicu Rady 93/13/EHS, nakoľko táto nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie a ani citované rozhodnutia Súdneho dvora EÚ nemajú všeobecnú záväznosť. Pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, oprávnený tvrdí, že je platná. Dojednanie, ktorým zmluvné strany založili právomoc rozhodcovského súdu neustanovuje, že spory s dodávateľom budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní. Nejde pritom o fiktívnu možnosť, ale o reálnu, skutočnú možnosť voľby rozhodujúceho orgánu, spotrebiteľ sa mohol s ochranou svojich práv obrátiť aj na všeobecný súd prostredníctvom žaloby podanej na všeobecnom súde. V odvolaní oprávnený spochybňuje aj dôvody, pre ktoré exekučný súd považoval uzavretú zmluvu medzi oprávneným a povinným za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Oprávnený poskytol úver na základe zmlúv o úvere uzatváraných v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktoré mali v tom čase povahu absolútneho obchodno-záväzkového vzťahu. Pokiaľ sa právny režim uzavretej zmluvy o úvere spravoval ustanoveniami Obchodného zákonníka, tento nevyžaduje, aby v zmluve o úvere bola ako podstatná náležitosť dohodnutá o.i. aj ročná percentuálna miera nákladov. Oprávnený poukazuje na to, že poskytuje klientom peňažné prostriedky síce dočasne, avšak nie formou odloženej platby, ale vo forme splátok, pričom klient má možnosť zvoliť si podmienky poskytovania úveru. Oprávnený namieta aj nesprávne posúdenie ohľadom neprímerane vysokých úrokov z omeškania, pretože povinný podpísaním zmluvy o úvere vyjadril svoj súhlas so zmluvnými podmienkami, t.j. s úrokmi z omeškania vo výške 0,25% za každý deň omeškania. Zdôrazňuje, že tento úrok má sankčný charakter a dlžníkovi sa účtuje len v prípade, ak poruší zmluvné podmienky, čiže nesplní svoju povinnosť dohodnutú v zmluve. Podľa názoru oprávneného dohodnutá výška úrokov 0,25% denne nie je neprímeraná a nie je tak v rozpore s dobrými mravmi, ani so zásadou poctivého obchodného styku, pretože oprávnený poskytuje úver z vlastných zdrojov a nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru. Uviedol ďalej, že ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka má dispozitívnu povahu, pričom výška úrokov z omeškania sa upravuje

predovšetkým dohodou zmluvných strán. Oprávnený v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie NS SR č. k. 1Obdo 34/2004 zo dňa 21.12.2004, v ktorom súd konštatoval, že výška úrokov 0,25% denne z dlžnej sumy nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Toto stanovisko je obsiahnuté i v početných ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (napr. č. k. 2Obdo 26/2004 zo dňa 22.09.2005, č. k. 2Obdo 28/2004 zo dňa 22.09.2005), v ktorých súd zdôraznil, že nie je možné odvolávať sa zo strany odporcov na dobré mravy, keďže odporca v čase, keď bol pri uzatvorení zmluvy o úvere v pozícii dlžníka, mal možnosť zvážiť, či uzatvorí zmluvu o úvere za podmienok tam uvedených, či je schopný splácať záväzok, ku ktorému sa v danej zmluve o úvere zaväzuje a musel si byť vedomý následkov v prípade riadneho a včasného neplnenia tohto záväzku, t.j. aj povinnosti platiť úroky z omeškania v dohodnutej výške. Oprávnený znáša vysoké obchodné riziko a výška dohodnutých úrokov je primeraná tomuto riziku. V závere oprávnený opätovne zdôraznil, že úrok z omeškania je sankciou a povinný má vždy možnosť platenie týchto úrokov odvrátiť tým, že si svoje povinnosti riadne a včas splní. Oprávnený ďalej namietal, že súladnosť exekučného titulu so zákonom bola predmetom skúmania exekučným súdom pri vydávaní poverenia na vykonanie exekúcie, a súd v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, keď udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Od vydania exekučného titulu, ani od vydania poverenia na vykonanie exekúcie nenastali žiadne nové právne ani skutkové okolnosti, ktoré by mali viesť k zmene postoja súdu. Žiada preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného sa vyjadril povinný. Vo vyjadrení vyjadril svoj súhlas s rozhodnutím súdu prvého stupňa ako aj s jeho odôvodnením. Uviedol, že uzatvorením rozhodcovskej zmluvy viažúcej sa k predmetnej zmluve o úvere uzatvorenej medzi oprávneným a povinným došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Zmluvou s takýmto znením si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie. Konštatoval, že bez nej by sa konanie uskutočnilo v mieste jeho bydliska na Okresnom súde Žiar nad Hronom, a to podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku s garanciou ústavných práv, ktorého znenie je pre spotrebiteľa priaznivejšie než vnútorný štatút rozhodcovského súdu, podľa ktorého prebiehalo rozhodcovské konanie - známe omnoho väčšou benevolenciou postavenou v prospech podnikateľa. Povinný ďalej uviedol, že o zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom a neprijateľnú zmluvnú podmienku ide aj z dôvodu, že oprávnený si priamo a autoritatívne v predformulovanej rozhodcovskej zmluve určil pre prípad vzniku sporu z predmetnej zmluvy, možnosť výberu či prípadný spor predloží Stálemu rozhodcovskému súdu alebo príslušnému súdu Slovenskej republiky. Zároveň poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom pod sp. zn. 18C/57/2013. Povinný ďalej uviedol, že spotrebiteľ (povinný) na rozdiel od podnikateľa (oprávneného) nemohol nijako ovplyvniť výber rozhodcovského súdu ani výber osoby rozhodcu. Konštatoval, že táto zmluva predstavuje ukážkový prípad zmluvnej nevyváženosti a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia podnikateľa voči slabšej strane - spotrebiteľovi. V súvislosti s uvedeným poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 9. Augusta 2011 pod sp. zn. 10CoE/326/2010 ako aj na uznesenie Európskeho súdneho dvora vo veci C 76/10 Pohotovosť s.r.o. proti H. S.. Namietol, že na základe uvedeného tu je zrejmý rozpor rozhodnutia napadnutého rozhodcovského súdu s predmetným rozhodnutím Európskeho súdneho dvora a to v tom, že rozhodcovským rozsudkom bol okrem iného žalovanému priznaný aj poplatok za poskytnutie úveru napriek tomu, že táto zmluva mala byť považovaná za bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom na jej chýbajúce obligatórne náležitosti. Rovnako povinný namietol, že predmetná spotrebiteľská úverová zmluva neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a zároveň neobsahovala ani iné obligatórne náležitosti, ktoré musí obsahovať podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, pri ktorých absencii hovorí ust. § 11 ods. 1 o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Povinný rovnako konštatoval, že Okresný súd Žiar nad Hronom by nemal poverenie na vykonanie exekúcie vydať, ak by správne preskúmal a zistil rozpor exekučného titulu so zákonom. K uvedenému poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Mostaza a Asturkom a na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. Apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V ďalšej časti vyjadrenia povinný poukázal na znenie ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, keď exekučný súd v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní preskúmal Poverenie na vykonanie exekúcie a rovnako preskúmal rozhodcovský rozsudok z hľadísk uvedených v uvedenom ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní a dospel k záveru, že tento rozhodcovský rozsudok je v rozpore s týmto ustanovením a preto konanie v súlade so zákonom zastavil. Poukázal pritom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011. V závere vyjadrenia povinný poukázal na to, že v prejednávacom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka, ale k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa ust. § 657

Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že v danom prípade ide jednoznačne o spotrebiteľský vzťah medzi povinným ako spotrebiteľom a oprávneným ako dodávateľom a rovnako že predmetná zmluva o úvere mala obsahovať výšku RPMN, ktorú zákon o spotrebiteľských úveroch predpokladá ako obligatórnu náležitosť zmluvy o úvere a ktorej absenciu sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverovej zmluvy. Z uvedených dôvodov povinný uviedol, že súd konajúci v prejednávanej veci správne posúdil skutkový stav a vydal rozhodnutie v súlade s právnymi predpismi a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 98,86 Eur.

Uznesenie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonný sudca odvolaniu nemienil vyhovieť a vec podľa ust. § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd zo spisu zistil, že dňa 28.03.2014 bol u súdneho exekútora vo forme zápisnice spísaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR 00892/12 zo dňa 25.05.2012. Z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť, aby žalobcoví (oprávnenému) zaplatil sumu 3.727,05 Eur s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe blankozmenky vystavenej dňa 30.11.2010, ktorou žalobca (oprávnený) a žalovaný (povinný) zabezpečili svoj záväzkový vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Rozhodcovský súd si právomoc spor rozhodnúť odvolal od rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Napadnutým uznesením okresný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju a zároveň odložil exekúciu do nadobudnutia právoplatnosti predmetného uznesenia.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z vyššie citovaného ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zrejmé, že súd, v súvislosti s rozhodovaním o vydaní poverenia skúma najmä, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či exekučný titul bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule, a či sú splnené všeobecné podmienky konania podľa ust. § 103 O. s. p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul, nie sú v rozpore so zákonom vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie, postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh.

Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že oprávnený a povinný uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 30.11.2010, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému finančné prostriedky. K zmluve o úvere oprávnený priložil aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“), v ktorých podľa bodu 14 sa zmluvné strany dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Za týmto účelom zmluvné strany uzavreli mediáciu doložku v tom znení, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej

zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie môžu byť riešené Mediačným centrom, registrovanom na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava podľa vnútorných predpisov Mediačného centra. Súčasne v ten istý deň, t.j. 30.11.2010, zmluvné strany uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej rozhodcovským konaním sa na účely tejto zmluvy rozumie konanie pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava podľa procesných ustanovení Rokovacieho poriadku, Štatútu a ostatných predpisov rozhodcovského súdu, platných a účinných v čase začatia rozhodcovského konania. (čl. I. Rozhodcovskej zmluvy). V čl. II. je upravený predmet Rozhodcovskej zmluvy tak, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred rozhodcovským súdom podľa jeho vnútorných predpisov jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov alebo pred všeobecným súdom, podľa toho, kde podá žalujúca strana žalobu. V bode 2 toho istého článku je upravená rozvázovacia podmienka rozhodcovskej zmluvy, ktorá je viazaná na podanie žaloby na všeobecnom súde vynímajúc konanie vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Od tejto rozhodcovskej zmluvy odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd.

Odvolací súd zároveň z predloženého spisu zistil, že oprávnený a povinný zabezpečili svoj iný záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenkou), ktorá bola vystavená v ten istý deň, ako bola medzi oprávneným a povinným uzavretá zmluva o úvere a rozhodcovská zmluva, t.j. dňa 30.11.2010.

Odvolací súd sa primárne zaoberal otázkou, či zmluva o úvere, ktorá založila záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľskou zmluvou a či rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bola založená právomoc rozhodcovského súdu, bola platne dojednaná. Záver okresného súdu o spotrebiteľskej povahe zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinnou považuje odvolací súd za správny. Pre úplnosť argumentácie o správnosti tohto záveru odvolací súd ďalej uvádza nasledovné. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, ktorý možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch upravuje úverovú zmluvu v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy *lex specialis*. Popri tejto špeciálnej norme výraznú ochranu pre spotrebiteľa poskytuje inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, vrátane služieb na finančnom trhu, upravený v ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka (v spojení s ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Je tak zjavné, že aj na právny vzťah založený medzi oprávneným a povinným zmluvou o úvere, od ktorej sa uplatnený nárok oprávneného v danej exekučnej veci odvíja, je nutné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka zaoberajúce sa problematikou spotrebiteľských vzťahov a ochrany práv spotrebiteľa - a to aj napriek tomu, že zmluva o úvere bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Klauzula o aplikácii Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patria aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, na ktoré odkazuje aj odvolací súd. Odvolací súd tiež poukazuje na ust. § 2 písm. a) a b) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré definuje zmluvné strany. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa je zakázané konanie v rozpore s dobrými mravmi, pričom konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely vyššie uvedených zákonov rozumie konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie, alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, prípadne ktoré môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Zmluva o úvere dojednaná medzi oprávneným a povinným obsahuje ustanovenia (dojednania), ktoré sú v rozpore s deklarovateľnými zásadami, preto, ako je už vyššie uvedené, túto zmluvu možno nesporne považovať za typovú zmluvu podľa ust. § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, je možné za spotrebiteľské zmluvy v širšom ponímaní považovať zmluvy uzavreté podľa Občianskeho i podľa Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je

obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa z jeho práv. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontaktu, s ohľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a jednoduchšiu dostupnosť právnych služieb a zo zreteľom na možnosť určiť zmluvné podmienky jednostranne prostredníctvom formulárových zmlúv. Ochrane spotrebiteľa venuje mimoriadnu pozornosť aj Európska únia, a preto aj odvolací súd poukazuje na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá je základným právnym aktom ochrany spotrebiteľa. Táto bola do slovenského právneho poriadku prebratá zákonom č. 150/2004 Z. z. (účinným od 1. apríla 2004, okrem ust. § 60, ktorý nadobudol účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii). Okrem toho, že tento zákon novelizoval Občiansky zákonník, Smernica má aj tzv. nepriame účinky, takže je záväzná pre Slovenskú republiku a slúži ako interpretačné pravidlo pre výklad spotrebiteľských právnych vzťahov, čo však neznamená, že nemožno na ňu odkazovať pri výklade vnútroštátneho práva.

Odvolací súd sa ďalej zaoberal preskúmaním rozhodcovskej zmluvy v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zistil, že dňa 30.11.2010 oprávnený a povinný uzavreli rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú časť, t.j. samostatnú listinu a ktorú povinný podpísal. Rozhodcovská zmluva tiež obsahuje vyhlásenie dlžníka - povinného, že súhlasí s uzatvorením tejto zmluvy a vyhlásenie o tom, že bol pred uzatvorením tejto zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. To, že boli zmluvné podmienky vopred pripravené oprávneným na túto skutočnosť nemajú vplyv. Tým, že zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzavrieť rozhodcovskú zmluvu v zmysle ust. § 3 a § 4 ZoRK tak, že podpísali rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú listinu, došlo k individuálnemu dojednaniu tejto zmluvnej podmienky, preto nemôže byť považovaná za neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda neplatnú podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na formu, obsah, ako aj znenie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd dospel k záveru, že povinný ako spotrebiteľ kvalifikovaným spôsobom prejavil vôľu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu a uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy samo o sebe nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako to označil okresný súd.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods.1 písm. f) a h) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní musí okresný súd opätovne posúdiť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie a v prípade, že nezistí žiadne iné dôvody na postup podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, vyhovie žiadosti súdneho exekútora.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.